

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۲۱/۱۲/۲۶

احسان لمر

به جواب نوشته «میوندوال و حامیانش»

محترم جناب محمد یونس مضمون مورخ ۲۱/۱۲/۲۰۲۱ جناب شما را در این سایت خواندم. چون ما عادت داریم که هر کس به مذاق ما جور در نیاید شیطان الرجیم و پست و بی هویت میسازیم که خلاف انصاف و تاریخ نگری است. در این مقاله شما به سه شخصیت بزرگ تاریخی کشور حمله ور شدید: «از بزرگان آگاه شنیدم که استاد سلجوقی یکی از کسانی بود که برای نظام طرفدار و جاسوس جلب میکرد و اشخاص خوش کرده را زیر نظر و تربیه می گرفت. باز هم به قول بزرگان استاد سلجوقی سه نفر را مانند آقای رشتیا، آقای پژواک و شهید میوندوال را در استخدام گرفت و آنها را برای نظام پرورش داد. در افغانستان میوندوال را به نام مخبر سی ساله می گفتند».

➤ علامه صلاح الدین سلجوقی استعداد و دانش و شخصیت بزرگ علمی شان چنان بلند مرتبت بود که دولتها به ایشان ضرورت داشتند نه این که ایشان در خدمت استخبارات دولت بروند. در مجامع ملی و بین المللی بر دانش و علمیت او ارج می گذاشتند، چنانچه عضویت انجمن نویسندگان مصر را نصیب شدند. اما چون ما افغانها «ما خود به جان خرمن خود یک شراره ایم» از سید جمال الدین افغان تا امروز هر کسی سر بلند کرد بنام جاسوس و این و آن به جانش افتادیم.

«در میان فرهیختگان و نخبگان علمی افغانستان در قرن گذشته صلاح الدین سلجوقی از جایگاه رفیع و ممتازی برخوردار است، دلیل آن هم مشخص است، علامه سلجوقی محدود به یک حوزه نبود. او شاعری زبردست و مترجمی توانمند بود، مطالعات فلسفی عمیقی داشت و یک روزنامه نگار حرفه ای نیز به شمار می رفت.»

سلجوقی در سال ۱۲۷۴ در هرات دیده به جهان گشود و در همین شهر بود که او فراگیری علوم را آغاز کرد و نبوغ خود را به نمایش گذاشت، نبوغی که سلجوقی را به نوشتن و داشتن و بعدها به عنوان یکی از بزرگترین متفکران و نویسندگان کشور تبدیل نمود. او جدا از اینکه مقالات ارزشمندی که در روزنامه های اتفاق اسلام، ثروت و ... نوشت کتاب های ارزشمندی را نیز به رشته تحریر درآورد که همه از اعتبار علمی بالایی برخوردارند. افکار شاعر، اخلاق ارسطو، نقد بیدل، التهذیب و ... همه کتاب هایی هستند که بارها در داخل و خارج از افغانستان منتشر شده اند.

سلجوقی در کل یک دانه المعارف بود، او جدا از زبان مادری به زبان های عربی، انگلیسی، فرانسه، آلمانی و اردو هم تسلط داشت و به خاطر همین وزانت علمی بود که امان الله خان او را به عنوان منشی مخصوص خود برگزید و بعد ها نیز به عنوان قنصل افغانستان در بمبئی، وزیر مختار در دهلی، سپس کراچی و قاهره برگزیده شد. دانش سلجوقی به قدری بالا بود که با عضویت او در انجمن نویسندگان مصر موافقت کردند و علامه تقریباً در مصر شخصیت شناخته شده ای بود.

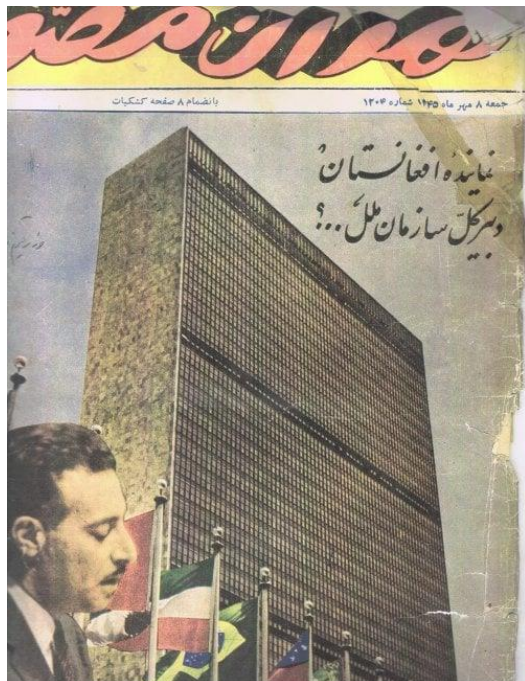
از منظر فکری سلجوقی یک نواندیش مسلمان شناخته می شد. افکار او بیشتر تحت تاثیر مکتب ماندگار سید جمال الدین بود و او بعد از اینکه گذرش به مصر افتاده بود بیش از پیش تحت تاثیر آثار و افکار سید جمال قرار گرفته بود. پیروان مکتب سید جمال قائل به اقتباس از غرب بودند و غرب را به طور کامل رد نمی کردند بلکه فراگیری علوم و فنون غربی را لازمه پیشرفت جامعه اسلامی می دانستند و سلجوقی نیز بر همین عقیده بود.^۱

^۱ - خبرگزاری آوای افغان (اوا) ۱۳۹۱/۰۸/۰۷ شمسی <https://avapress.com/fa/>

وقتی در انترنت اسم استاد را بنوسیم دهها عنوان در شخصیت علمی و فرهنگی شان نمایان می شود که چنین شخصیت ضرورت جلب و جذب به استخبارات سرداران خانواده نادر خان را ندارد.

➤ در باره فضل و دانش ادبی و دیپلماتیک عبدالرحمن پژواک به سراغ هزاران صفحه نوشته های هموطنان شعرا و نویسندگان پشتو و فارسی زبان افغان و ایرانی نه می روم به راپوری توجه شما را جلب می کنم که بعد از ختم ماموریت سرمنشی سابق ملل متحد سفرای کشور های جهان در این موسسه در نظر داشتند که پژواک رئیس عمومی سازمان ملل متحد شود.

«در اواخر سال ۱۹۷۰ وقتی که "اوتانت" تصمیم گرفت که دوبار خود را کاندید مقام سکرتر جنرال یا منشی عمومی ملل متحد نکند، اغلب کشور ها به نمایندگی دایمی افغانستان رجوع کردند و داوطلب اقدام برای معرفی کاندیدای پژواک شدند. پژواک این موضوع را بمرکز اطلاع داد و منتظر ماند. قرار صحبت من با پژواک بزرگ در سالهای مهاجرت در دهه هشتاد میلادی، شمار این کشور ها شامل همه اعضای شورای امنیت ملل متحد خصوصاً "پنج عضو دایمی" به شمول اتحاد شوروی سابق بود. بحث بالای انتخاب به درازا کشید و معرفی کاندیدای پژواک بشکل رسمی از طرف حکومت افغانستان صورت نگرفت. منگل صاحب جزئیات این پروسه و دستورالعمل رسمی را خوب توضیح کرده است و لازم به تکرار نیست. البته دولت سلطنتی در این زمان در افغانستان حاکم بود.

بویژه، در سال ۱۹۷۱ مرحوم داکتر ظاهر خان بعد از استعفاي مرحوم اعتمادی به مقام صدارت مقرر میشود. مرحوم موسی شفیق بحیث وزیر خارجه حکومت نو شروع بکار میکند. دلچسپ است که تصمیم عدم پشتیبانی از کاندید ای پژواک در این دوره نهایی میشود.^۲

«چون موضوع انتخاب سر منشی جدید برای ملل متحد در سطح جهانی سر زبانه بود روزنامه ها نیز ضمن تبصره بر موضوع کاندید های احتمالی از پژواک بحیث کاندید قوی و مناسب نام می برد. در پهلوی جراید امریکا و غرب، من بخاطر دارم که مجله پر تیراژ آن وقت ایران بنام "ترقی" عکس بزرگ پژواک را در پیشروی عکس رنگه عمارت ملل متحد در نیویارک با دیزاین بسیار عالی در پشتی مجله مذکور به چاپ رسانیده بود. مجله

"ترقی" با چاپ عکس پژواک در پشتی مجله، توجه خوانندگان خود را به این مطلب جلب نموده بود که به احتمال قوی "عبدالرحمن پژواک" سفیر کبیر و نماینده دایمی افغانستان در سازمان ملل سر منشی جدید آن سازمان خواهد بود. سوالی که در این جا مطرح شده می تواند این است که با وجود چنین احتمال قوی انتخاب شدن پژواک بحیث سر منشی ملل متحد، چرا حکومت خودش نه خواست او را برای احراز این مقام عالی جهانی کاندید نماید؟ جواب آن را که شاید برای هر افغان دردناک و غیر قابل باور باشد»^۳

برای مرید معلومات به مقاله من مورخ ۲۰۲۰/۰۲/۰۶ تحت عنوان «عدم حمایت از عبدالرحمن پژواک برای سر منشی عمومی ملل متحد شدن» در همین سایت زیبا و افغان شمول مراجعه فرمائید.

afghan_german.net/Lemar_e_dr_abdulrahman_pazhwak_sir_monshi_un_nashod.

➤ شهید میوندال هم از لحاظ استعداد و دانش کمتر از آقای پژواک نبودند مگر در جامعه ای بزرگ شد که همه در سراغ قطع کردن پای بلند تر از خود هستند «از بس که ما به طنزیت خود بد گذاره ایم» شما هم کشف

^۲ - تبصره آقای فرهاد پژواک بر نوشته محترم منگل.

^۳ - عبدالمجید منگل دیپلمات سابق افغانستان در ملل متحد - ایالت ورجینیا

نمودید که میوندوال را «به نام مخبر سی ساله می گفتند». البته تا جایی که خود بیاد دارم و در مضامین نویسندگان خوانده ام محبوبیت میوندوال در اجتماع تا آنجا بود که وکلای دور ۱۲ ولسی جرگه با شور و هلهله برایش رای اعتماد دادند و در بیرون از شورا با حرارت از جانب مردم و محصلین که آنجا گرد آمده بودند استقبال شد. در پوهنتون با بهترین وجه حتی وی را بر شانه های شان بلند نمود. اگر توطئه ها و دسیسه ها و مداخله مستقیم و علنی حکومت نور احمد اعتمادی در انتخابات دور ۱۳ شورا نمی بود او برنده انتخابات بود.

در این فوتو ملاحظه می نمائید که صدراعظم محمد هاشم میوندوال بدون اطلاع و پرو گرام و پرتو کول قبلاً تنظیم شده بدون گارد و محافظ و پولیس به اجتماع محصلین رفته و با مردمش صحبت میکند.

سالها گفتند حفیظ الله امین جاسوس سی آی ای است که روی حدس و گمان بود. مگر از جواسیس کی جی بی چیزی نگفتند.

➤ در ۵ دهه دولت داری خانواده نادر خان انواع و اقسام خائن و خائن ملی و جاسوس کودتا چی و عمال اجنبی را شنیدیم.

کودتا سید اسمعیل بلخی - کودتای عبدالملک خان «با سلاح امریکائی از طریق خاک شوروی به نفع پاکستان» اما هرگز نفهمیدیم که الله نواز (ملتان) یا شاه چی (قربان حسین گادیوان) در دربار چه میکردند؟! الله نواز چه رول و نقشی داشت که حتی وزیر دربار و دیپلمات کشور ما شد، و حتی مامور ترور امان الله خان در روم تعیین شد و یا شاه چی به اشخاص دلخواه خود مدال می داد؟؟؟

محترم محمد یونس،

توجه فرمائید به دو واقعیت تلخ دیگر تاریخ کشورم که البته اتهام جعلی و هوائی نیست. احمد علی خان لودین پسر عبدالوا خان و نواسه محمد رفیق خان لودین رئیس اردو در دوره نادر خان و محمد ظاهر خان، بود. پدر کلان این شخص هم در دربار امیر شیر علی خان خدمت داشت مثلاً «دو تن از گماشتگان انگلیس محمد رفیق لودین مشاور و میرزا محمد حسن خان دبیر الملک سر منشی به همکاری دیگر طرفداران خود دسیسه نمودند، که گویا سید جمال الدین افغان با اندیشه و افکار خود باعث قیام مردمی علیه شاه میگردد و این امر باعث میشود که ولیعهدی [عبدالله جان] پسر دلخواه شاه را به خطر مواجه سازد و شاید هم سید روزی جانشین شاه گردد. لذا موجودیت چنین یک شخص ماجراجو به منفعت دولت نیست سید باید یا زندانی بماند یا به انگلیس ها سپرده شود و یا تبعید گردد»^۴ خود این احمد علی خان به امان الله خان با همدستی حبیب الله کلکانی خیانت نمود که مبحث جدا دارد. و اما

➤ در زمستان سال ۱۳۲۱ (۱۹۴۲ م) یک متعلم مکتب طبی اردو در دوران صدارت سردار هاشم خان برای برادرش (شاه محمد خان وزیر دفاع) معروضه ای تمسخر آمیز نوشت، مطلب نهایت مهم این است که این محمد حسن خان با این که بی اندازه از درد ها و رنج ها، غربت و بی واسطه گی هایش در صفحات کتاب

۴ - دکتور حلیم تنویر - تاریخ و روز نامه نگاری افغانستان - شورای فرهنگی هالند سال ۲۰۰۰ ص ۷.

«کرباس پوشان برهنه پا» مطالبی طویل نوشته، چگونه جرئت توانسته یا چه پشتوانه قوی داشته؟؟ که در استبدادی ترین مرحله کشور به وزیر دفاع نامه بنویسد که این هم سوال جدا گانه ئی دارد. ورقه عرض را وی به احمد علی خان داد با مطالعه آن رئیس اردو امر نمود او را بزنند و در جریان چوب کاری می پرسید:

«ای بلشویک بلشویک بگو عریضه را کی نوشته کرده که ترا تحریک کرده که به بادارم با این جرئت عریضه بنویسی»

بقول از آقای شرق، احمد علی خان بعداً دسته گل نرگس و پطنوس غذا های متنوع در شفاخانه برایش فرستاد!!! و فردا به عیادتش آمده رویش را بوسید و یک جنرال و ردیس اردوی کشور برای عذر خواهی به دیدن متعلم مکتب حربی رفته در پهلوی چپرکت اش بپا ایستاد!!! و گفت: **«در زندگی خوشبخت و در قبر آرام خواهیم بود اگر مرا ببخشی.»**

در دوره محصلی در فاکولته طب و اتحادیه محصلین مستقیماً به وزیر معارف در اجتماع روسا، استادان و محصلین پوهنتون دشنام داد، تازه از فاکولته طب فارغ شد که مدیر دفتر قلم مخصوص صدارت مقرر شد اگر از نقش او در کودتا ۲۶ سرطان و معرفی افسران جوان!!! اردو به مرحوم داود خان، تهیه پیش نویس بیانیه (خطاب ب مردم) از کمیته مرکزی جناح پرچم ج. د. خ. که بگذریم، بعد از کودتا دهشت بار و خونین ۷ ثور ۱۳۵۷ تقریباً همه کابینه مرحوم داود خان یا اعدام یا زندانی شدند اما ایشان در منزل خود بوده بعد از تجاوز شوروی بیشتر از ۸ سال سفیر افغانستان در دهلی و سپس رئیس عمومی عودت کنندگان و بعد صدراعظم در دوران ریاست جمهوری مرحوم دکتور نجیب الله شد.

در جایی خودش در کتابش می نویسد: **«شاید بروی همین اصل و کناره گیری اینجانب از دسته مخالفین شوروی بوده باشد که به حوت ۱۳۵۴ در اثنای ملاقات با جلالتمآب پوزانف سفیر اتحاد شوروی در قصر صدارت آقای ایرشف مستشار سفارت که با وی جهت ترجمانی آمده بودند به من پیشنهاد کردند که تعدادی از صاحب منصبان اردو و شخصیت های سیاسی که با سیاست و روابط نیک میان دو کشور علاقه خاص دارند و در صورت تمایل شما سفارت شوروی حاضر است آنها را به شما معرفی نمایند تا به مشوره شما مبارزه کنند**

من از اوشان (مرحوم داود خان) خواهش نمودم تا موقع چنین ملاقات کوشش شود تا پیروان و علاقه مندان خود اعضای کمیته مرکزی جمهوریت را دور هم جمع و متحد نمایند و هم خصوصاً اجازه ندهند تا کارکنان وزارت خارجه تحت رهبری وحید عبدالله در مجلس دپلومات ها به ضد حکومت اتحاد شوروی تبلیغات منفی نه نمایند»

قابل سوال است که سفیر شوروی و مستشار سفارت اگر قبلاً هدایتی از مسکو و هم شناختی از همدستی او به سفارت شوروی نداشتند به کدام حقی به معاون صدراعظم افغانستان چنین پیشنهادی می نمودند.؟؟؟ ضمناً همه آنها که دکتور شرق با ایشان مخالفت داشت مثل وحید عبدالله - عبدالالله - قدیر نورستانی همه بعد از ۷ ثور کشته شدند؟

➤ شخصیت محترم دومی که عمری دیپلمات برجسته و سفیر افغانستان در کشور های مختلفه، وزیر خارجه و صدراعظم کشور بودند نه تنها در دور صدارت شان ج. د. خ. صاحب یک جریده رسمی (پرچم) و چندین جریده ممد شدند، به توطئه و شدت و مداخلات مسقیم پلیس در انتخابات دور سیزده مانع انتخاب میوندوال به وکالت شورا شد و اما به يك خاطره مرحوم دکتور حقوقی که دفتر اعلیحضرت کار می کرد توجه فرمائید:

دکتور ولید حقوقی **«نسبت مریضی سرطان به شهر بن آمده بود. جمع از آزادی خواهان به شهر "بن" تجمع و من هم سهم داشتم. اخبار کابل اعلان وزیر خارجه شدن شاه محمد دوست را بخش کرد. مرحوم حقوقی گفت»** در اواخر سلطنت اعلیحضرت در تشکیلات بر علاوه ریاست امنیت ملی (ضبط احوالات) اخذ خبر وزارت دفاع و داخله تحت نظر و حضور وزیر دفاع خان محمد خان و وزیر خارجه نور احمد خان اعتمادی و این جانب شکل یافته بود: **خبر جذب و شامل شدن شاه محمد دوست. به (کی جی بی) مطرح یافت. دفعتاً نور احمد خان اعتمادی بصورت جدی. گفت. "قطعا" قطعاً است. و اگر او را نفر. کی جی بی. می دانید!!! مرا هم. بدانید**

«.....»

۵ - دکتور محمد حسن شرق - کرباس پوشان برهنه پا - سبا کتابخانه پشاور احتمالاً طبع سال ۱۳۷۳ (نظر به مقدمه

ناشر) ص ۳۲

۶ - ص ۱۳۹ ۱۴۰ کرباس پوشان برهنه پا.

و محترم غلام حسن گران، در ادامه نوشته بودند که: «این موضوع حقیقت دارد، شاه محمد دوست نه خلقی بود و نه پرچمی اما چطور توانست اعتماد هر دو جناح را به گونه کامل داشته باشد جان موضوع این بود که تعدادی از چنین اشخاص تحت حمایت کی-جی-بی از شروع تاختم نظام هفت ثور مصنون بودند از قبیل: شرق، جنرال بابه جان، میر طهماس روف، جلالر، و غیره»^۷

➤ جناب دکتور عبدالحکیم طبیبی سفیر آن وقت در توکیو در قسمتی از خاطرات شان می نویسد به دعوت رسمی امپراتور جاپان اعلیحضرت هیرو هیتو در سال ۱۹۶۹ اعلیحضرت پادشاه و ملکه افغانستان از کشور جاپان دیدار رسمی به عمل آوردند.

«در جریان سفر رسمی اعلیحضرت از جاپان حادثه مهم و غیرمترقبه ای اتفاق افتاد که لازم به یاد اوری است. در آن وقت نور احمد اعتمادی صدر اعظم افغانستان بود که در دوره کارش روابط افغانستان و شوروی نزدیک و صمیمانه بود. زمانی که معاون صدر اعظم عبدالله یفتلی، وزیر تجارت وقت دوکتور نور علی وعده دیگری برای همراهی پادشاه تعیین گردیدند، صدر اعظم طی جلسه کابینه به وزرای متذکره هدایت اکید داده بود که از امضای هر نوع قرار دادی با جاپان جلو گیری کنند و دیدار پادشاه بایست صرفاً یک دیدار دوستانه باشد»^۸؟؟؟

برای مرحوم اعتمادی در پایان دوران سفارت وی در مسکو به پاس آن خدمات قابل قدر به منافع اتحاد شوروی جایزه لنین اعطا گردید (به نقل از چشم دید فرزند مرحوم محمد رحیم شیون ضیائی در مسکو)^۹

من به شخص خود بدون سند و شواهد دقیق آنهم از روی یک تصویر گویا خود مانی حق اتهام زدن و مخبر خطاب نمودن را به هیچ کسی را نمی دهم در حالیکه ما از تکبر و غرور این غربی ها با کشور ها و مردمان جهان سوم صد ها مثال داریم و آن نشست لیندن جانسن مانند ژست ها و حرکاتی است که ما و شما در زمان خویش از دونالد ترامپ دیدیم. حال خواننده گرانقدر ملاحظه می نمایند که افرادی که به تحقیر کردن دیگران می پردازند، هدفی جز تحریف شخصیت، منزلت و موقعیت فرد تحقیر شونده ندارند و زمینه را برای بی اعتمادی دیگران به او فراهم می کنند که خداوند ما و شما را از این عادت بدور داشته باشند.

با حرمت به همه

^۷ - محترم حامد محمود بناریخ ۲۹ / ۰۶ / ۲۰۲۰ در فیس بوک

^۸ - فیس بوک محترم وکیل ابوی مورخ ۱۵ جون ۲۰۱۹

^۹ - ولی احمد نوری - محمد رحیم شیون ضیائی "شیون کابلی" - چاپ شهر لیمونژ فرانسه اکتبر ۲۰۰۳ ص ۵۷